

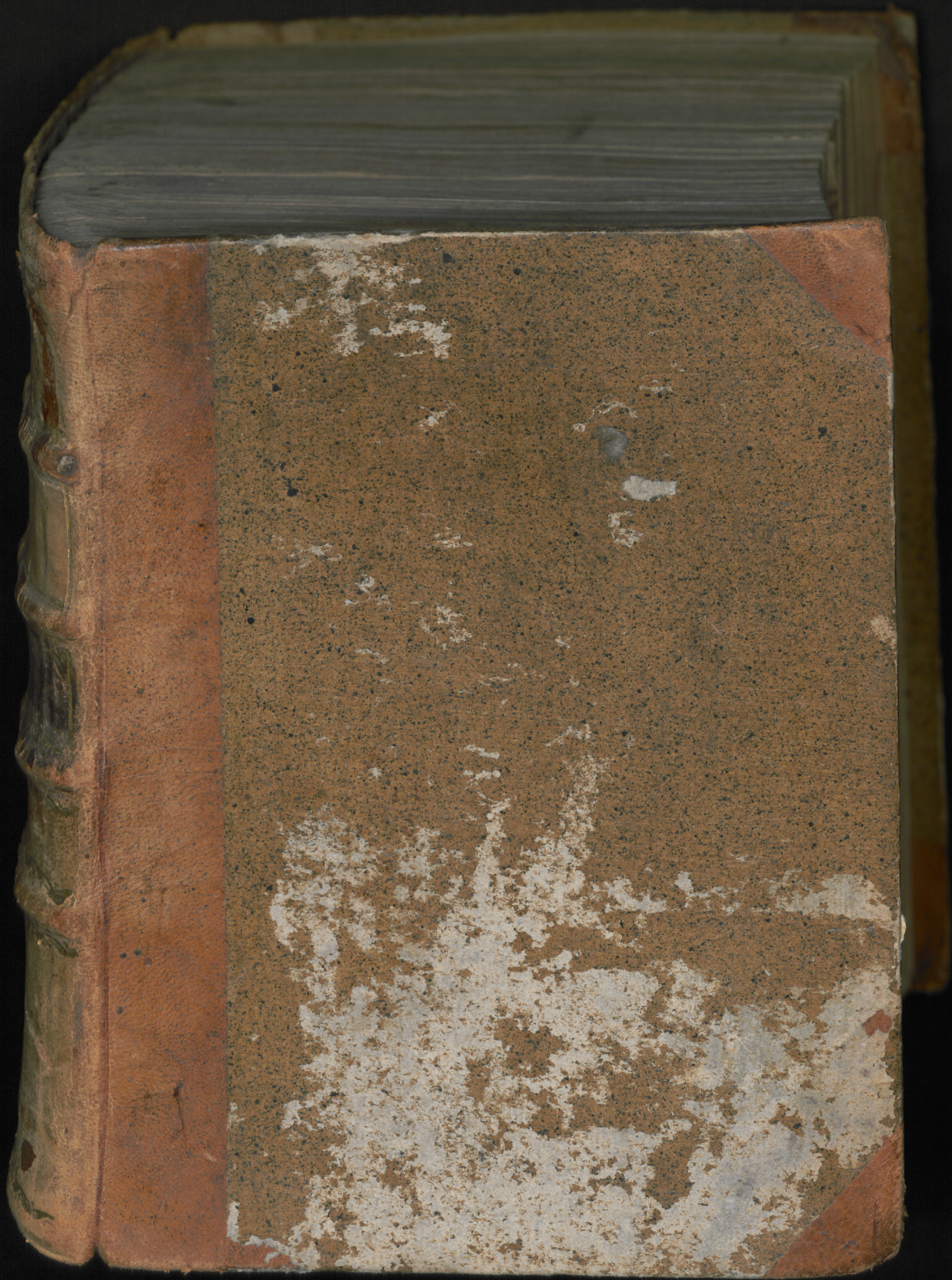
**Disputatio || DE SOLUTIO-||NIBUS.|| Quam || ... in celeberrima ROSTOCHIENSI ||
Academia || PRAESIDE || ... JOANNE ALBERTO GRYPHIO,|| J.U.D.|| ... defendere
conabitur || HERMANNUS NOESTIUS,|| F. Westph.|| Habebitur disputatio ... die
15. Martij,|| ... ||**

Rostock: Reusner, Christoph aus Neustadt, 1600

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn179481289X>

Druck Freier Zugang

K. K. — 2 (138.)

1. Virg.
2. Will.
3. Dac.
4. Dac.
5. Dac.
6. Dac.
7. Dac.
8. Dac.
9. Dac.
10. Dac.
11. Dac.
12. Dac.
13. Dac.
14. Dac.
15. Dac.
16. Dac.
17. Dac.
18. Dac.
19. Dac.

1. Siroana, de iudicio centumvirali.
2. Willenberg, de stigmate in facie non scribendo.
3. Rachelius, de iure gentium.
4. Nahlen, de morbis et eorum remediis.
5. Zedergern, de neutralitate.
6. Fritsch, de transitu militari.
7. Fritsch, de conventibus provincialibus nunc Landtäg nunc.
8. Fritsch, de iure populi papiensis.
9. Beckmann, de augmento.
10. Naevis, de iuramento delato super causa Samasa.
11. Groddeck, de eo, quod iustum est circa tormenta bellica
nam Crouan. Hoff.
12. Petermann de exercitiis iuris patronatus realis ad
praedictorum fructus referenda.
13. Lange, gründe des Cameral, oder des divortii oder
des iuris naturae nach der Sage,
14. Munzgen, de iure principis evangelici circa divortium.
15. Kaiser, fundamenta doctrinae de divortio.
16. Kaiser, de obligatione et valore statuti intuitu
renfiam.
17. Hegel, de nobilitate, nam Adel & Pallast.
18. Böhm, de iure principis evangelici circa divortium.
19. Grossen, de primi iuris obiecti tertium iuris potestatis
quae est tutorum et curatorum.

20. Großen, De secunde juris obiecti primo membro quod
continet rerum divisionem et acquirendi modum
juris gentium.
21. Großen, De rerum incorporalium, prima specie num-
pe de servitutibus, tam personalibus quam prae-
dialibus.
22. Gribner, De ususfructu legitimae patri non adimen-
do.
23. Griesmeyer, quod quilibet princeps Germaniae
tantum possit in suo territorio, quantum Impera-
tor in imperio.
24. Großen De sacro domaniorum jure.
25. Gryphius, De solutionibus.
26. Kaeftner, De laudemio, non dicit Casuarbasen.
27. Gribner, De jure legitimandi comitem pala-
tinorum in terris principum imperii. Hanc
dum Hest den Gup Rindpog. Haly Gupfau in xpf.
xpf. Rind den Gupfau xpf. zu xpf. Rind.
28. Stein, Selectio juris centum versum, ad ordinem
nonnullorum titulorum juris it. congestus, exercitatus
disputaturus II.
- 29 — — — — — exercit. disput. II.
30. Willenberg de denunciatione criminum.
31. Willenberg de jure credititatis.

25 13

Disputatio DE SOLUTIO- NIBUS.

Quam

DEO AUXILIANTE

Consensu & autoritate Amplissimi J. C. ordinis
in celeberrima ROSTOCHIENSI
Academia

PRÆSIDE

Clarissimo viro Dn.

JOANNE ALBERTO GRTPHIO,
J. U. D.

Publici exercitij gratia defendere conabitur

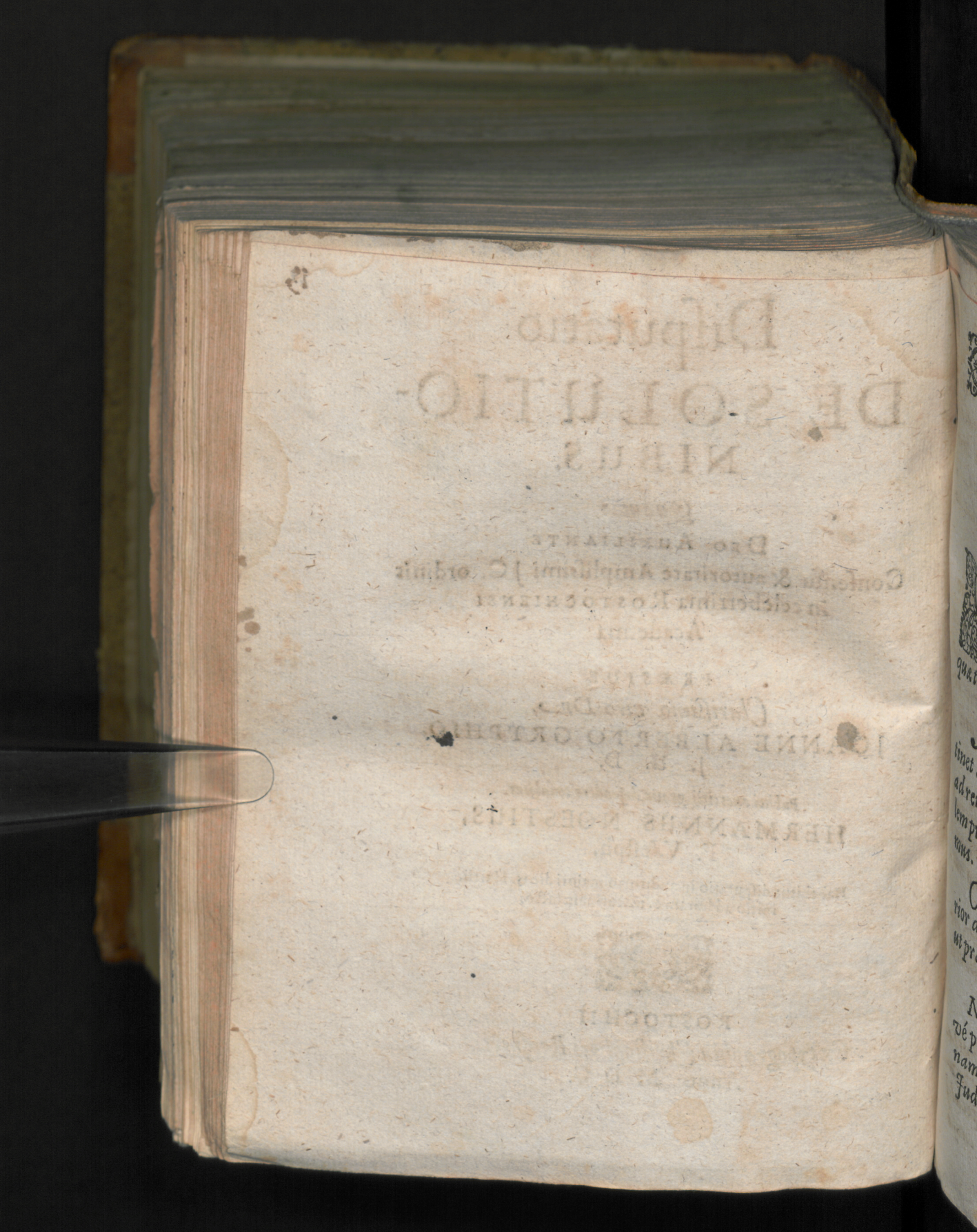
HERMANNUS NOESTIUS,
F. Westph.

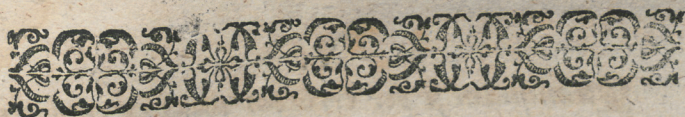
Habebitur disputatio in auditorio majori die 15. Martij.
initio ad horam 6. matutinam facto.

ROSTOCHII

Ex typographia Christophori Reusneri.
Anno M D C.

De Solutionibus T H E S I S

I.

Solutionis verbum in usu juris variè usurpatur; dicimus enim *¶* debitorem solvi cum liberatur, *¶* obligationem solvi quæ tollitur, *¶* rem debitam solvi, cum præstatur.

II.

Ad priora duo relatum solutionis verbum, pertinet ad omnem liberationem quoquo modo factam, ad rem promissam relatum, solam rei debita naturalem præstationem significat: de qua hoc tempore agemus.

III.

Continet autem *¶* exigit ad liberationem superior definitio hæc duo, *¶* ut res debita præstetur, *¶* ut præstetur cui debetur.

IV.

Nam in persona debitoris utrum ipse debitor ejusve procurator an alius pro eo solvat nihil interest, nam *¶* pro ignorante aut invito solutione facta aut iudicio accepto liberatio contingit.

A 2

Quan-

V.

Quamquam si per errorem unus ex consortibus plus debito intulerit ceteri non liberentur quemadmodum cum possessor hereditatis existimans se heredem esse solvit, heres non liberatur propterea, quod illi suo nomine indebitam pecuniam dando repetitionem ejus habent.

VI.

Pupillus tamen ut ceteri quibus administratio honorum interdicta est, solvere sine tutoris autoritate non poterit, quemadmodum nec ullam aliam rem suam alienare, sed si dederit nummos non faciet accipientis vindicarique poterunt extantes. plane si consumpti fuerint liberabitur.

VII.

In persona igitur creditoris exigitur ut ipsi creditori aut voluntate ejus alij solvatur, vel creditori ejus, vel futuro debitori, vel etiam cui donaturus erat.

VIII.

Hinc si jussu meo id quod mihi debes solveris creditori meo et tu à me et ego à creditore meo liberor. nam qui mandat solvi ipse solvere videtur.

IX.

Sic procuratori omnium negotiorum, (non tamen litis) itemque seruo actori, dispensatori, aut pecunijs exigendis preposito, aut filiofamilias ex peculij causa

causa rectè solvitur, nam is qui omnibus negotijs suis
aliquem præponit, intelligitur etiam debitoribus man-
dare ut ei solvantur.

X.

Adeo autem superioribus personis solutum libe-
rationem parit, ut quamvis creditor ante solutionem
decesserit, aut procuratorem negotia administrare
vetuerit, aut servum manumiserit peculiumve ade-
merit, aut Titium cui forte solvi jusserat accipere ve-
tuerit, tamen ignorantes debitores ijs solvendo libe-
rentur.

XI.

Quod si tamen Titius, cui debitorem meum jusse-
rim solvere deinde vetuerim accipere, ab ignorante
debitore ea mente nummos acceperit ut eos lucretur,
ipso jure debitori liberationem contingere non posse A-
fricanus respondit, quia nummi debitoris maneat
sed exceptione ei succurrendum, si conditionem fur-
tivam mihi præstet.

XII.

Adjecto etiam rectè solvitur, veluti, si mihi aut
Titio stipulatus fuero decem dari, aut insulam in meo
aut Titij solo edificari, licet is nec petere, nec novare,
nec acceptum facere possit, dum enim adjecto solvi-
tur mihi solui videtur, Et ideo si indebitum adjecto
solutum sit stipulatori condici poterit.

XIII.

Et adeo ut etsi prohibeam Titio adjecto solvere solvendo tamen debitor liberetur, quemadmodum $\S$ ei qui mandatu meo stipulatus est post mortem meam rectè solvitur quia talis est lex obligationis, quanquam ei cui alias permisero solvi postquam prohibui aut post mortem meam non rectè solvatur.

XIV.

Si servi aut filij fam. persona adjecta sit stipulationi, domino aut patri non rectè solvitur nisi ex eorum voluntate, quanquam adjecto pupillo sine tutoris autoritate ut $\S$ ipsi tutori, etsi conditionis implenda causa detur, rectè solvi, utilitatis causa receptum sit.

XV.

Adjecto tamen postquam stipulator litem contestatus est, $\S$ petere cœperit non rectè solvitur secus atq; si debitor tantum constituisset se stipulatori solviturum.

XVI.

Quemadmodum nec adjecto rectè solvi dicendum est si in eodē statu non maneat, veluti si in adoptionem aut exilium ierit, tacite enim inesse hac conventio stipulationi videtur, si in eadē causa maneat.

XVII.

Ususfructum tamen si mihi aut Titio dari stipulatus

pulatus sum Titio capite diminuto, facultas solven-
di Titio non intercedit.

XVIII.

Si creditor furiosus, prodigus, minor aut pupillus
sit, solvi ei sine tutoris curatorisve autoritate nequit,
sicuti nec delegare potest, si tamen solverit ei debitor
et nummi salvi sint, petentem pupillum doli mali ex-
ceptione submovebit.

XIX.

Tutoribus autem etsi honorarijs et rei notitia
gratia datis et curatoribus, etiam uni ex pluribus
nisi alter praesens vetet solvi, recte solvitur, non
tamen suspectis postulatis, aut si rerum alterius pro-
vincia tutores dati sint.

XX.

Pupillus tamen adversus solutionem tutori fa-
ctam, extra casum reddituum annuorum solutorum in
integrum restitui potest, nisi prius judicialis sententia
debitori hoc permiserit, nam huiusmodi solutionem
plenissima securitas sequetur.

XXI.

Capitis reo postulato, praterquam laesa majestatis
recte solvitur.

XXII.

Extra superiores personas ignorante creditore
qui solvit alij, non liberabitur, quamvis falso exi-
stima-

stimaverit voluntate creditoris se pecuniam numerare.

XXIII.

Et ideo si quis procuratori ultro se offerenti alienis negotiis, aut possessori hereditatis, aut marito debitoris mulieris aut falso tutori, quamvis bona fide solverit, liberatio non continget sed pecunia condici poterit.

XXIV.

Quod adeo verum est, ut si creditor, cui ex duobus chyrographis quadraginta debeantur altero centum, altero trecentum scripserit debitori ut unius chyrographi centum sibi per Marcium mitteretur & debitor Marcio alterius quoque chyrographi extrecentum numeraverit, non liberetur.

XXV.

Sanè et si non vero procuratori solvam ratum, autem dominus habeat quod solutum est liberatio contingit. Ratum autem habere dominus debet cum primum certior factus est.

XXVI.

Et ideo si negotium meum gerēs à debitoribus meis acceperis, deinde ego ratum non habuero & mox agere velim negotiorum gestorum actione inutiliter agam, nam sublata est negotiorum actio eo quod ratum non habui.

In

XXVII.

In re debita exigitur ad liberationem ut prestetur id quod debetur. Et quomodo debetur, id est, ut nihil creditori absit nec res ei advocari possit.

XXVIII.

Hinc aliud pro alio invito aut ignoranti creditori solvi nequit. Et ideo, si quis fabricandam à se navem promisit, fidejussor edificans non liberabit eum.

XXIX.

Quonquam humanitatis ratione constitutum sit ut si debitor in pecunia aut re mobili solvere nequeat tunc res immobilis quam habet debitor meliorem, nisi creditor emptorem praestet solvi possit, facta per judicem aestimatione, praestitaque de evictione cautione quae debitori possibilis sit.

XXX.

Hinc aestimatio pro re promissa invito creditori obtrudi, aut petito forte servo condemnatio in aestimationem fieri non debet.

XXXI.

Hinc creditorem non esse cogendum in aliam formam nummos accipere si ex ea re damnum passurus sit Paulus respondit.

XXXII.

Aucto vero vel diminuto creditae monetae valore reddendam aestimationem quae fuerit tempore contractus, arbitramur.

B

Aliè-

XXXIII.

Alienam etiam rem solvens non liberatur, Et ideo, si cui pecuniam dedi, ut eam creditori meo solveret, si suo nomine dederit neuter liberabitur, non ego, quia non meo nomine data sit, non ille quia alienam dedit.

XXXIV.

Si communes nummos quis solverit, pro parte nascetur liberatio, si ve in singulis nummis communionem pro indiviso quis esse intelligat, si ve in pecunia non corpora cogitet, sed quantitatem.

XXXV.

Sic, si quis aliam rem pro alia volenti solverit, Et evicta fuit res, manet pristina obligatio, Et si pro parte fuerit evicta, tamen pro solido durat.

XXXVI.

Sic re pignori nexa, aut in qua ususfructus alienus est soluta, poterit adhuc ipsa res à promissore peti nec expectabimus ut res creditori auferatur.

XXXVII.

Sic hominis promissor statu liberum dando non liberabitur.

XXXIIX.

Sane si res aliena aut pignolata soluta, à creditore usucapta sit, aut nummi alieni soluti consumpti sint sine dolo malo, id est, ita alijs mixti, ut discerni non

non possint, creditoris fieri incipient, & liberabitur
qui eam rem eosve nummos suo nomine solverit.

XXXIX.

Quemadmodum etiam si interim dominium de-
bitori quasitum sit, vel dissoluta fuerit pignoris obli-
gatio vel ususfruct. interierit, aut conditio statu liber-
tatis defecerit, processura est debitori liberatio.

XL.

Quamquam si statuliberum aut servum in quo
ususfructus alienus est, solveris, isq; antequam con-
ditio defecerit, aut ususfructu manente decesserit, ea
solutione non libereris, quamvis si vivente eo condi-
tio defecisset, aut ususfructus extinctus esset liberare-
ris, quoniam isto casu nullo tempore perfecte homi-
nem meum feceris.

XLI.

Qui etiam rem, forte commodatam, reddit dete-
riorem factam, non liberabitur, nisi quid interest præ-
stetur, proprie enim dicitur res non reddita qua dete-
rior redditur.

XLII.

Et qui solvit ut reciperet, vel qui cum perpetua
exceptione se tueri posset solvit non liberatur, veluti, si
ex duobus reis promittendi alter pepigerit ne ab eo pe-
teretur, quamvis solvit nihilominus alter obligatus
manebit.

Bz

Quem-

XLIII.

Quemadmodum autem solutione totius debiti tota tollitur obligatio, sic qui decem aut Stichum debet quinque aut partem Stichi solvendo in partem liberatur.

XLIV.

Quamvis cum hominem generaliter vel alternative Stichum aut Pamphilum stipulor, et si Stichi pars soluta sit nondum in ulla parte stipulationis liberatio nata sit, donec vel reliqua pars Stichi vel alius homo detur.

XLV.

Et ideo isto casu nec ipse promissor nec ejus heredes aut fidejussores, diversorum hominum partes dantes liberantur, quanquam si ejusdem hominis partes darent, liberentur.

XLVI.

Similiter cum Stichus et Pamphilus communi servo aut defuncto promissi sunt, non alteri ex dominis aut heredibus Stichus alteri Pamphilus solvi potest, sed dimidia singulorum partes debentur. Idemque est, si quis aut duos Stichos aut duos Pamphilos dari promiserit.

XLVII.

Quod si genera stipulamur aut res qua communi specie continentur, veluti, decem homines aut decem

sem denarios, apparet id actum, ut numero divide-
tur obligatio. Et ideo singulis stipulatoris heredi-
bus singuli homines & singuli denarii debebuntur.

XLIIIX.

Particulatim tamen quod acceptum est invito
creditori exsolvere non licet, nec ob signatione mino-
ris pecunia quam debetur totius debiti usurarum pra-
statio retardabitur.

XLIX.

Quamquam si quis decem peteret, aut fundum
suum diceret, & quinq; aut pars fundi offeratur, hu-
manius praetor facturus sit, si compulerit actorem ac-
cipere id quod offertur, & reliquum duntaxat judi-
cio persequi, cum ad officium ejus pertineat lites di-
minuere.

L.

Solidum autem non solvitur, non minus quan-
titate quam die & loco. & ideo alio loco, quam quo
dari promissum est, solvere debitor nequit, nisi offe-
rat quod interest.

LI.

Certa tamen die promissum vel statim dari po-
test, totum enim medium tempus ad solvendum pro-
missori liberum relinqui intelligitur.

LII.

Ex pluribus causis debitor si unum debitum ex-
solvat

solvat est in solvendi arbitrio exprimere in quam causam solutum velit. Quod si debitor id non faciat convertitur electio ad eum qui accepit, dummodo in re presenti constituatur.

LIII.

Utriusque demonstratione cessante in duriores causam creditor sibi accepto ferre debet. Et ideo non in eam ex qua tunc cum solvebat debitor ad solutionem compelli non poterat, veluti, si quid ex nudo pacto aut in diem debeatur, aut in controversia sit.

LIV.

Sic quamvis usura ex pacti conventionione nominatim soluta retineri à creditore possint, tamen proprio titulo non numerata pro solutis ex arbitrio percipientis non habebuntur.

LV.

Sic potior habebitur causa ejus pecunie qua sub infamia debetur, mox ejus qua penam aut usurarum praestationem continet, aut inficiatione crescit: tertio qua sub hypotheca vel pignore contracta est: post potior habebitur propria, quam aliena veluti fidejussoris, si nulla causa prae gravet vetustior contractus ante solvetur.

LVI.

Diversa causa est usurarum ex stipulatione debitarum, nam in eas nummum solutum prius accepto
feren-

ferendum constitutum est: adeoque si distractis pignoribus pecuniam creditor redigat, quod solvitur etiam ad usuras ex pacto naturaliter debitas pertinebit, & si sint usurae debita & alia indebita aequaliter ad utramque causam proficiet.

LVII.

Quod si debitor totum quod debetur tam in sorte quam in usuris creditori representans declarat se paratum esse illi solvere, idque facit loco & tempore opportuno, aut creditore absente apud magistratum, & creditor accipere recusat, statim oblata pecunia, vel rei periculum in creditorem transfertur.

LIIIX.

Quod si oblationi accesserit etiam obsignatio & depositio, quae fiat solenniter praesentibus testibus in loco tuto, veluti ad sacra, loco publico, vel ubi iudex arbitratus fuerit, pro solutione habebitur.

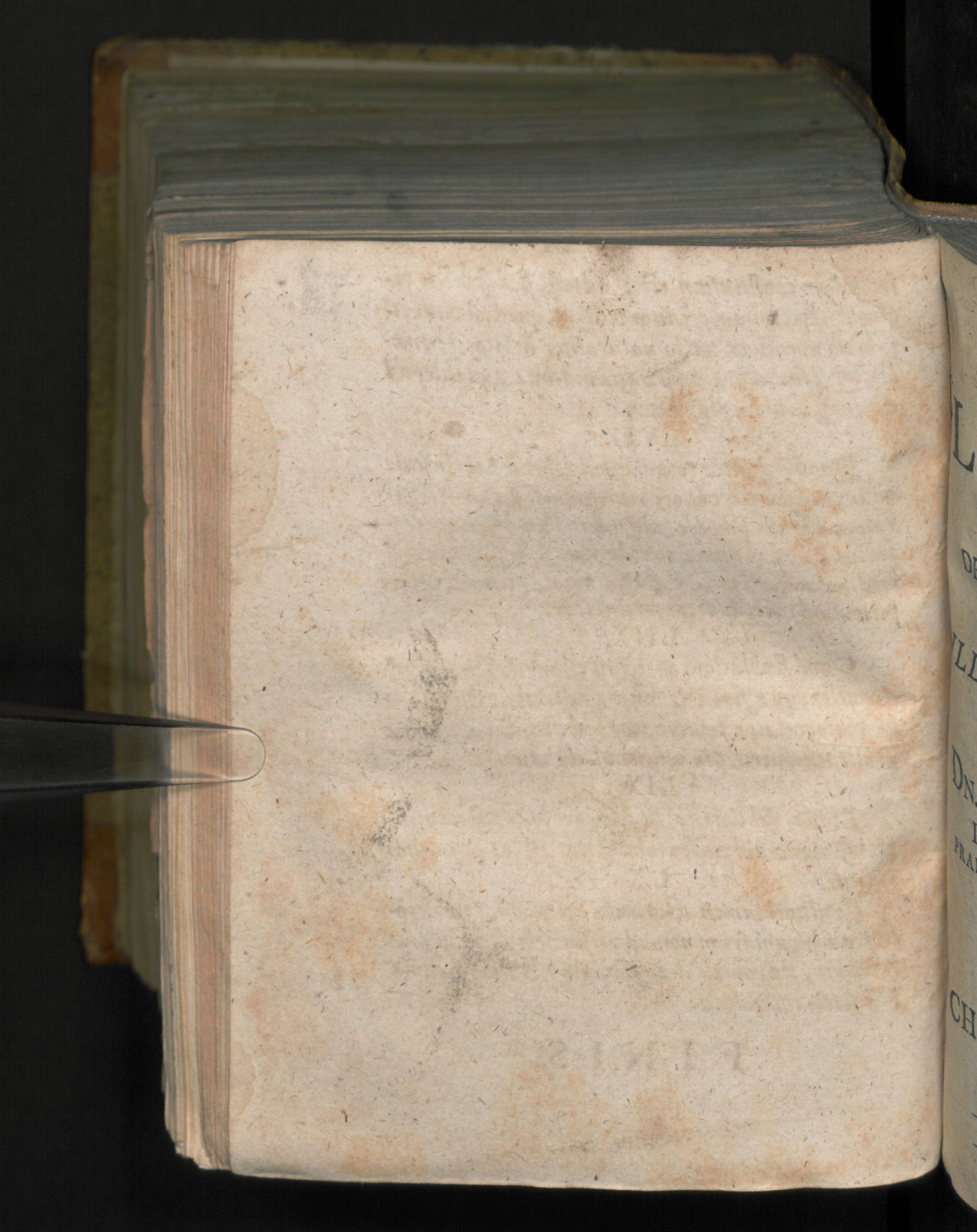
LIX.

Et ideo debitori statim ipso jure liberatio continget & usurarum cursus inhibebitur & jus pignorum tollitur.

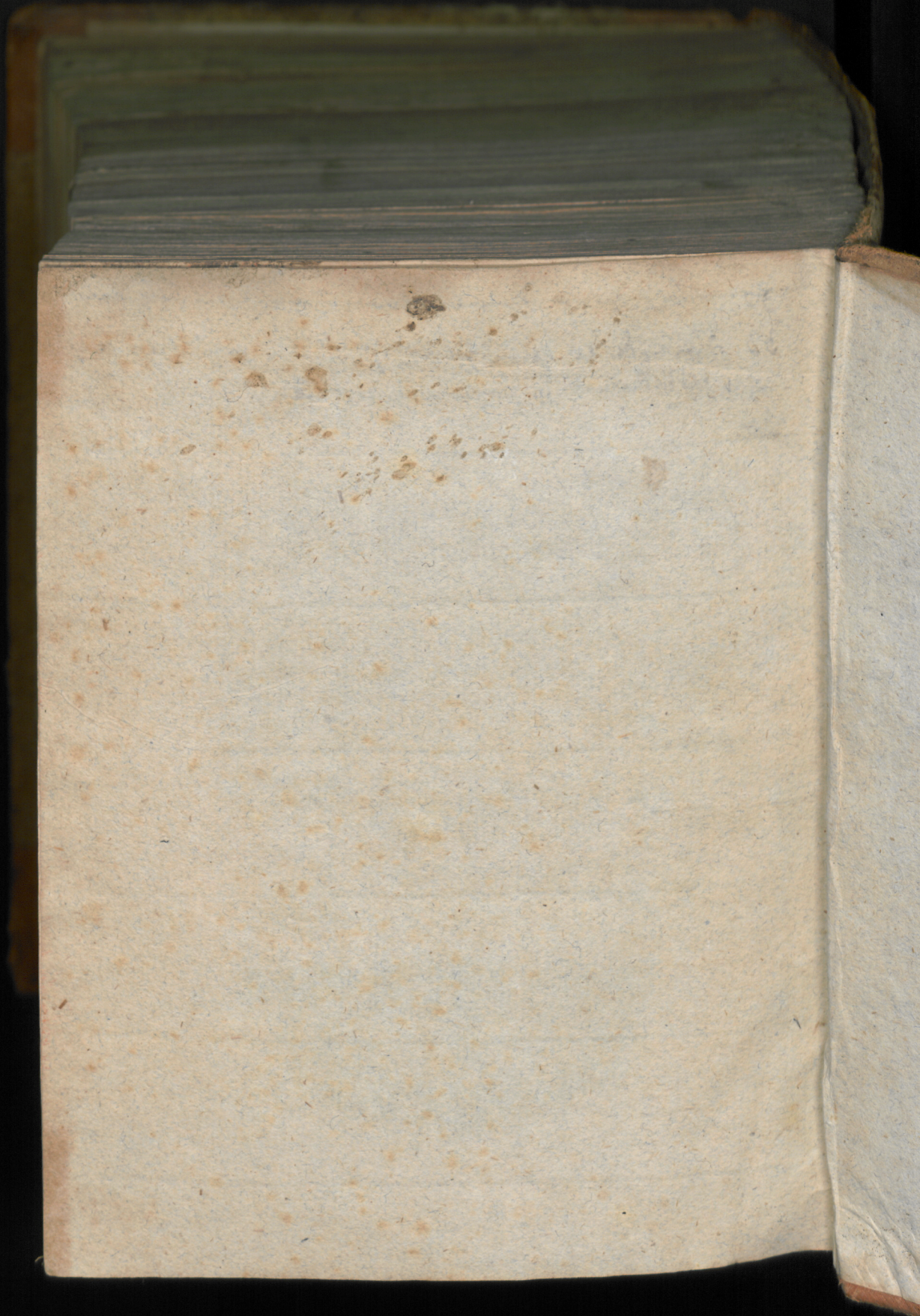
LX.

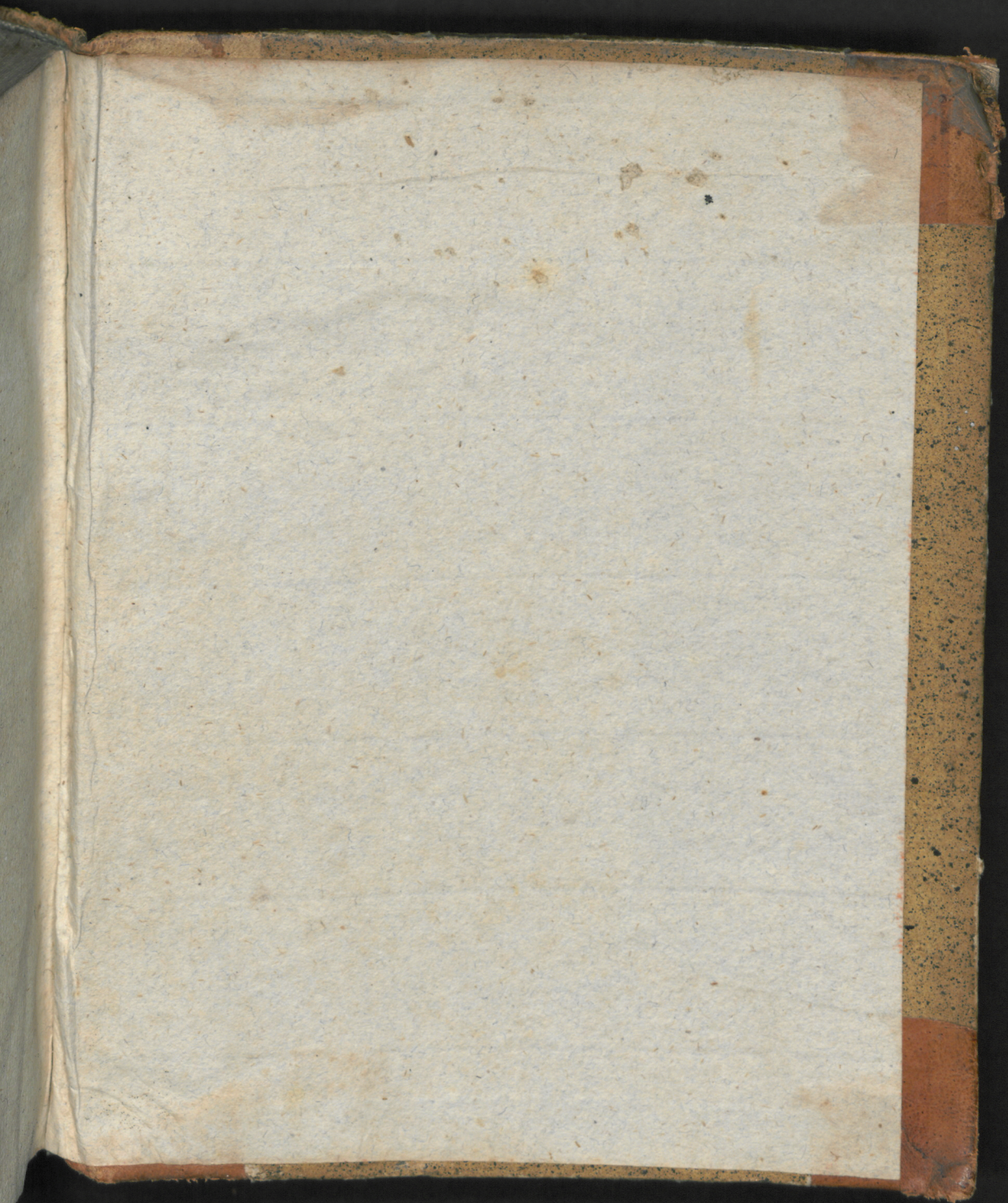
Creditori tamen actio utilis ad exactionem depositarum pecuniarum non adversus debitorem nisi eas receperit, sed contra depositarium vel alios pecunia possessores competet.

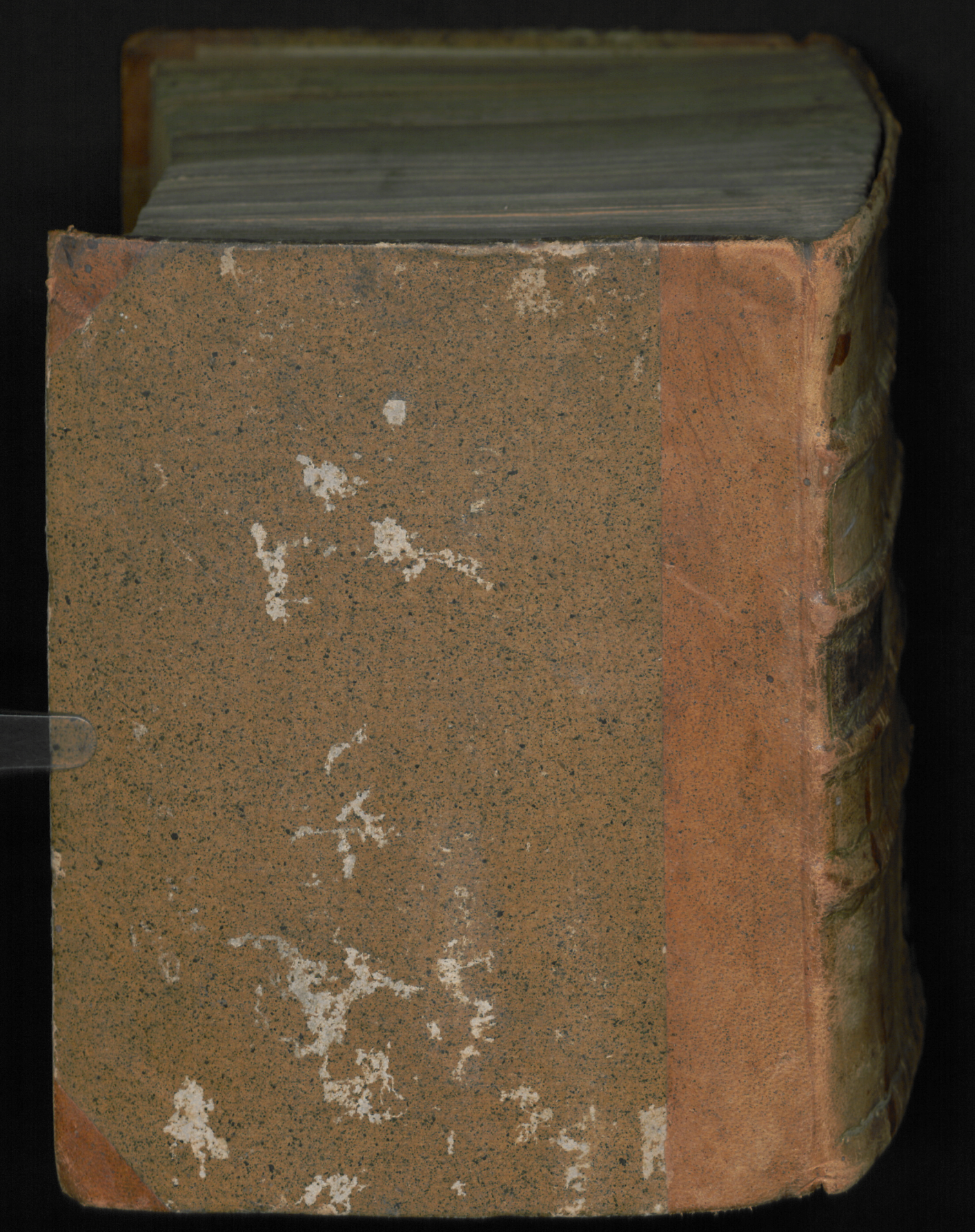
FINIS.

32. Willenberg, De metu nocturnali, germ. *Einführung*.
33. Stein, de eo quod iuris est, circa portionem conjugis statutarium in pomeriana orientali.
34.

Universitäts
Bibliothek
Rostock

http://purl.uni-rostock.de/rostdok/ppn179481289X/phys_0024

*Solvat est in solvētis arbitrio exprimere in quam cau-
sam solutum velit. Quod si debitor id non faciat con-
vertitur electio ad eum qui accepit, dummodo in re
senti constitutur.*

LIII.

*iusq; demonstratione cessante in duriores
creditor sibi accepto ferre debet. Et ideo
ex qua tunc cum solvebat debitor ad solu-
pelli non poterat, veluti, si quid ex nudo
diem debeatur, aut in controversia sit.*

LIV.

*is usura ex pacti conventionione nomi-
nari à creditore possint, tamen pro-
prio tamen merita pro solutis ex arbitrio per-
cipiuntur.*

LV.

*Sic potest causa ejus pecunia qua sub
infamia de ius qua panam aut usurarum
præstationem aut inficiatione crescit: ter-
tio qua sub hypotese ignore contracta est: post
potior habebitur am aliena veluti fidejus-
soris, si nulla causa vetustior contractus
ante solvetur.*

*Diversa causa est stipulatione debi-
tarum, nam in eas nummum prius accepto
feren-*